

سومین گونه گیاهی

منحصر به فردی که به

زودی در کویر می‌قان

منتهی رض خواهد شد

دکتر حسین آخانی

من در کویر میقان به عنوان پایان نامه کارشناسی کار می‌کردم، سه گونه عجیب و جدید برای ایران پیدا کردم: *Asparagus lycaonicus* و *Microcnemum corralloides* که هر دو آن‌ها به احتمال بسیار قوی منقرض شده‌اند. گونه *Eutrema parvula* نیز کم‌وبیش در آستانه انقراض است. چند سالی بود که من دنبالش می‌گشتم و پیدا نمی‌کردم. امسال که بارندگی در اراک زیاد بود، گفتم احتمالاً رویش کرده است. سه ساعت در منطقه گشتم و فقط ۶ نمونه آن را پیدا کردم. عامل انقراض هم مانند سه گونه دیگر کاهش سطح آب در دشت فراهان و خشکی تالاب میقان است که به دلیل توسعه کشاورزی و افت سطح آب سرنوشت این گیاه مانند دو گونه دیگر است.

دیروز که برای دیدار پدر به اراک آمده بودم، سری هم زدم به شمال کویر میقان، جایی که ۳۲ سال پیش گونه *Eutrema parvula* (Thellungiella) را یافته بودم. آن زمان هنوز در جنس *Arabidopsis* در سال ۱۳۶۸ به عنوان اولین مقاله علمی‌ام این گونه و جنس *Microcnemum* جدید برای ایران منتشر کرده بودم. گونه اخیر از جالب‌ترین گونه‌های گیاهی ایران است؛ چرا که خویشاوند شورپسند مدل معروف *Arabidopsis thaliana* است. این گونه می‌تواند منشأ تحقیقات زیادی باشد. در دنیا چهار گونه از جنس *Eutrema* رویش دارد و در این سال‌ها به عنوان مدل مطالعات مقاومت به شوری شناخته و مقالات بسیاری در مورد آن منتشر می‌شود. در سال‌های ۶۴ تا ۶۶

